

103/2006

Adelum Helsigist 9 peeivi kuovâmáánu 2006

Staatâräädi asättäs

nuorâipargoost já -politiijkást

Staatâräädi miärdásávt, mii lii toohum máttááttäsministeriö oovdânpyehtimist, asättuvvoo 27 peeivi uddâivemáánu 2006 adelum nuorâilaavâ (72/2006) vuáđuld:

1 loho

Staatâ nuorâipargo já -politiikká

1 §

Nuorâipolitiikká ovdedemohjelm

Nuorâilaavâ (72/2006) 4 §:st uáivildum nuorâipolitiikká ovdedemohjelm valmâštállâm tábáhtuvá máttááttäsministeriöst ovtâspargoost sosiaal- já tiervâsvuodâministeriöin, pargoministeriöin, pirâsministeriöin sehe táárbumield meiddei eres-uv nuorâi tááhust kuávdášlâš ministeriöiguin. Ovdedemohjelm tuálá siste vâldikodálijd nuorâipoolitlâš uulmijd sehe läänij já kieldâi nuorâipoolitlâš ohjelpargo sundesárgáid, moh lohtâseh nuorâi škovliimân, pargolâšvuotân, áigápuátun, tiervâsvuotân, aktiivlâš aalmugjeessânvuotân já sosiaallâš naanoodmân, asâmân, irätteijeevuotân, viärjukenigâsvuotân já siiviilpalvâlusân sehe párnáid já nuorâid kyeskee eres äigikyedilis aššijd. Ohjelmist váldojeh huámášumân párnáid lohtâseijee vuotânvâldimeh eromâšávt párnái šoddâm tááhust.

Máttááttäsministeriö aasât táárbumield pargojuávhu ohjelm valmâštállâm já čuávstum várás.

2 §

Staatâ nuorâiašij ráđádállâmkode

Staatâ nuorâiašij ráđádállâmkodeest lii saavâjodetteijee, kyehti värisaavâjodetteijee já enâmustáá 15 eres jesânid. Staatâräädi puávdee toimâkode jesânin nuorâi šoddâm- já eellimtile tobdee ulmuud. Ráđádállâmkode jesâneh kalgeh lede vâldikodálij nuorâiornijdumij já nuorâipargo pargee ornijdumij iävtuttem ulmuuh.

Ráđádállâmkode toimâpaje lii nelji ive. Ráđádállâmkode asättuvvoo ovdâskode vaaljâpoojijd västideijen kuudâ mánuppaje siste vaaljâpaje aalgâst já ton toimâpaje juátkoo nuuvt kuhháá, ko čuávstum ráđádállâmkode lii asättum.

Ráđádállâmkode lii meridemvâldâlâš, ko čuákkim saavâjodetteijee já ucemustáá peeli eres jesâniin láá mielâ.

Ráđádállâmkodeest lii uáivičällee, mon máttááttäsministeriö váldá já mon toimâpaje lii enâmustáá nelji ive. Lasseen ráđádállâmkodeest pyehtih lede eres pargeeh. Ráđádállâmkode toimâttâhpargoh tipšojuvvojeh máttááttäsministeriöst.

Ráđádállámkode saavâjodetteijei já eres jesânáid, čállei já äššitobdeid máksimnáálá šaddee čuákkimpaalhijn meerrid máttááttâsministeriö.

3 §

Árvuštállám- já toorjâtoimâkodde

Árvuštállám- já toorjâtoimâkoddeest láá saavâjodetteijee, värisaavâjodetteijee já enâmustáá čiččâm eres jesânid. Staatâräädi puávdee toimâkode jesânin nuorâitoomiâ tobdee ulmuid ko lii vistig kuullám vâldikodálijd nuorâiornijdumijd.

Toimâkode toimâpaje lii nelji ive. Toimâkodde asâttuvvoo ovdâskode vaaljâpoojijd västideijen kuudâ mánuppaje siste vaaljâpaje aalgâst já ton toimâpaje juátkoo nuuvt kuhháá, ko čuávwoo toimâkodde lii asâttum.

Toimâkodde on meridemvâldálâš, ko čuákkim saavâjodetteijee já ucemustáá peeli eres jesâniijn láá mielidi.

Toimâkoddeest lii uáivičállee, mon máttááttâsministeriö váldá já mon toimâpaje lii enâmustáá nelji ive. Lasseen toimâkoddeest pyehtih lede eres pargeeh. Toimâkode toimâttâhpargoh tipšojuvvojeh máttááttâsministeriöst.

Toimâkode saavâjodetteijei já eres jesânáid, čállei já äššitobdeid máksimnáálá šaddee čuákkimpaalhijn meerrid máttááttâsministeriö.

2 loho

Staatâruttâdem

4 §

Nuorâiornijdumeh já nuorâipargo palvâlemornijdumeh, main lii vuoigâdvuotâ staatâtorjui

Máttááttâsministeriö tuhhit ucâmuš vuáduld ornijdume nuorâilaavâ 10 § 1 momentist uáivildum torjuu uázžoo vâldikodálâš nuorâiornijdumân tâi vâldikodálâš nuorâipargo palvâlemornijdumân. Ucâmušâst kalga oovdânpyehtiđ máttááttâsministeriön čielgiittâs ornijdume organisaatiost, jesâniijn, tooimâst já ekonomiast.

Vâldikodálâš nuorâiornijdumân puáhtá tuhhiittiđ ornijdume, mast láá ucemustáá 1 000 olmoošjesânid já mon olesjeessânmeereest ucemustáá kyehti kuálmádâs láá vuálá 29-ihásiih teikkâ mon pirrádâhornijdumij tâi páihálâšservij ohtânrekinistum olmoošjeessânmeeri lii ucemustáá 1 000 já mon olesjeessânmeereest ucemustáá kyehti kuálmádâs láá vuálá 29-ihásiih. Jesâniijn tuhhiitem ohtâvuodâst kalga vâldiđ vuotân ton porgâm nuorâipargo, toimâkuávlvlu já jeessânmere sehe tom, maht ornijduumeest olášuvá nuorâi uásálistem miärádâstohâmân.

Máttááttâsministeriö tuálá luvâttállám torjuu uázžoo ornijdumijn.

Ovdeláá 2 momentist mainâšum tuhhiitemvuáduštâsâin puáhtá spiekâstiđ kielâlâš tâi eres ucceblovo koskâvuodâst tâi jieijâs toimâsyergist vâldikodálávtv ovdâsteijen keččum ornijdume uásild.

5 §

Torjui miedettem

Nuorâilaavâ 10 § 1 momentist uáivildum vâldikodálâš nuorâiornijdumáid já vâldikodálâš nuorâipargo palvâlemornijdumáid miedettuvvoo almostoorjâ puáđusvuáđđuŝlávtt ornijdume toimâvuávám já budjet vuáđuld.

6 §

Puáđusvuáđđuŝvuotâ

Puáđusvuáđđuŝtâšaid árvuŝteleh vuávám já oláŝum tooimâ vuáđuld.

Tooimâ kvaliteet árvuŝteleh koskávuodâst jieŝkote-uv ornijdume asâtem ulmijd já toi oláŝumán. Tooimâ vijđesvuodâ árvuŝtállâm ohtâvuodâst váldojeh vuotân ornijdume merikoskâsâš tooimâ pirrádâhân kullee nuorâi meeri sehe maht toimâ vaikut já mon viijdes tot lii. Ekonomâlâšvuodâ árvuŝtállâm ohtâvuodâst kiddejuvvo huámâšume ornijdume jieijâš tooimâ pyevtittâšsáid, haldâttâs koloï uásán oleskuástâdâsâin sehe tooimâ pyevtitvâšvuotân. Torjuu táárbu kuorâttâldijn váldojeh vuotân ornijdume ekonomâlâš tile, eres almolâš torjuuh já eidusâš tooimâ väärih, moh láá kevttimnâál.

Äigikyevdilis ohtsâŝkodálâš merhâšume árvuŝtâldijn váldoo vuotân ornijdume aktiivlâšvuotâ ohtsâŝkodâlijn aášijn sehe nuorâi sosiaallâš naanoodmist.

Torjuu miedeetmist vâldikodâlijd nuorâiornijdumij pirrádâhornijdumáid já nuorâilaavâ 11 §:st uáivildum nuorâipargo pargee ornijdumáid nuávdittuvvoo heivejeijee oosijn, maid 1–3 momentist asâttuvvoo.

7 §

Ravvuuh tuhhiittettee manoin

Meriruođái uuccâmnâál almottem ohtâvuodâst addel máttâáttâsministeriö ihásávt ravvuid torjuu uázžoo vâldikodálâš nuorâiornijdumáid já vâldikodálâš nuorâipargo pargee ornijdumáid staatâtorjui tuhhiittettee manoin.

8 §

Vâldikodálâš nuorâikuávdái tuhhiitem torjuu uázžoo kuávdážin

Vâldikodálâš nuorâikuávdáin uáivilduvvoo taid kieldái, kieldâovtâstumij, nuorâiornijdumij, nuorâipargo pargee ornijdumij, nuorâipargo palvâlemornijdumij já eres siärvusij omâstem kuávdáid, maid máttâáttâsministeriö tuhhit torjuu uázžoo kuávdážin.

Tuhhiitem iähtun lii, et:

1) kuávdâš lii vistijdis já riäiduidis peeleeŝt kuávlulâš, vâldikodálâš já aalmugijkoskâsâš tooimân heivejeijee;

2) kuávdáá haldáttás já ekonomia lii uárnejum nuuvt, et nuorâilaavâ 12 § 2 momentist uáivildum iávtuh tievih;

3) kuávdáš palvál vuosásajasávt kuávluláš, vâldikodáláš já aalmugijkoskâsâš nuorâitooimâ, leirâ- já luánduškovlâtoomâ sehe nuorâi aktiivláš aalmugjeessânvuodâ já sosiaalláš nanodem ovdedeijee toomâ;

4) kuávdáš tuáimá táárbumield nuorâipargo ovdedemkuávdážin já kieldâi nuorâipargo kuávluláš palvâlemkuávdážin sehe addel táárbumield nuorâipargo jotká- já tievâsmittemškovlim;

5) kuávdáást lii torvolášvuodâvuávám.

9 §

Toimâtorjuu miedettem nuorâikuávdážân

Kuávdái toimâtorjuuh miedettuvvojeh 8 § 1 momentist uáivildum kiávtun. Váldu-uási kuávdáá toomâst kalga leđe nuorâikevttim, mon ulmen lii ucemustáa kyehti kuálmádâs kuávdáá kiávtust. Toimâtorjuu ij uážu kevttiđ eres toomâ kuástádâssáid.

Nuorâikevttim vijđesvuotâ árvuštálluvvoo 8 § 2 moomeent 1–4 saje miäldásáin kiávttoin já pyevtittâskuástádâsâiguin. Lasseen váldojeh vuotân kuávdáá vuávám toomâ maangâpiälâsâšvuotâ, kvaliteet já ulmemiäldâsâšvuotâ, sierânâsmättim sehe kuávdáá kevttimtääsi já nuorâikevttim uási ton toomâst.

Huksimtorjuid puáhtá miedettiđ kuávdái hahâmist, huksiimist, vuáđutivomist já riäidudmist šaddee kuástádâssáid.

3 loho

Vuáimánpuáttim- já sirdâšemnjuolgâdusah

10 §

Vuáimánpuáttim

Taat asáttâs puátá vuáimán 1 peeivi njuhčâmáánu 2006. Asáttâs 4 já 5 § puátih kuittâg vuáimán 1 peeivi uđđâivemáánu 2007.

Tain asáttâssáin komettuvvoo nuorâipargoost 22 peeivi porgemáánu 2002 adelum staatâräädi asáttâs (729/2002).

Ovdil asáttâs vuáimánpuáttim puáhtá riemmâđ asáttâs olášuttem vaattâm toimáid.

11 §

Nuorâipolitiijká ovdedemohjelm tuhhiitem vuossâmmu keerdi

Staatâräädi tuhhit nuorâipolitiijká ovdedemohjelmn vuossâmmu keerdi ive 2007 ääigi.

Helsingist 9 peeivi kuovâmáánu 2006

Kulttuuriminister
Tanja Karpela

Haldâttâsneuvos
Sari Korpimies